

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

STRALINGSDOSES EN STRALINGENETICA

Op 17 mei 1961 is in het Physiologisch Laboratorium te Leiden een symposium gehouden over „Stralingsdoses en stralengenetica”. Van dit verslag zijn een aantal exemplaren gratis verkrijgbaar. Belangstellenden kunnen deze aanvragen bij de voorzitter van de Gezondheidsraad, Dr. Kuyperstraat 8, 's-Gravenhage.

Maart 1962

REDACTIE

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bespoediging van plaatsing behoudt de Redactie zich het recht voor, de stukken te bekorten)

DE TOEPASSING VAN ORALE ANTICOAGULANTIA BIJ AFWIJINGEN VAN DE KRANSSLAGADEREN

Uit de replek van collega GUSSENHOVEN op ons ingezonden stuk (1962) blijkt, dat wij met onze kritiek op zijn artikel (1961) niet duidelijk genoeg zijn geweest. Immers, deze richtte zich niet tegen de daarin aangehaalde literatuur, als zodanig, doch tegen datgene dat oorspronkelijk was in zijn stuk: de keuze van het materiaal en de wijze van interpreteren.

Overigens mag uit deze lange replek één passage niet zonder commentaar blijven: „Helaas mis ik in de mededeling van VAN DER ESCH c.s. recente mededelingen van BROWN c.s. (1961) en CONRAD c.s. (1961) op de 34e wetenschappelijke vergadering van de American Heart Association. Zij melden op zeer objectieve gronden, dat zij in het geheel geen voordeel van voortgezette antistollings-therapie na myocardinfarct hebben kunnen vaststellen”.

De lezer van deze passage zou de indruk kunnen krijgen dat het hierbij gaat om conclusies uit reeds verschenen publikaties in het tijdschrift *Circulation*. Dit is niet het geval. Het zijn twee „abstracts” (en één daarvan betreft bovendien een voorlopige mededeling over klaarblijkelijk geselecteerd patiënten-materiaal), waarin uiteraard voor een beoordeling essentiële gegevens ontbreken. Als basis voor een wetenschappelijke discussie zijn dergelijke „abstracts” daarom niet te gebruiken.

Literatuur: ESCH, B. VAN DER, E. A. LOELIGER, K. PUNT en J. ROOS (1962) *Ned. T. Geneesk.* **106**, 42. — GUSSENHOVEN, G. A. (1961) *Ned. T. Geneesk.* **105**, 2260; (1962) *Ned. T. Geneesk.* **106**, 43.

Schiedam
Leiden
Utrecht
's-Gravenhage

} 16 februari 1962

B. VAN DER ESCH
E. A. LOELIGER
K. PUNT
J. ROOS

In mijn onderschrift dd. 24 februari 1962 wordt gesproken over de betrekkelijke waarde van publikaties waarin voor- en tegenstanders van antistollings-therapie hun ervaringen weergeven, een mededeling die de inzending van de collegae VAN DER ESCH e.a. eigenlijk overbodig maakt.

Overigens is het mij niet duidelijk, waarom een „abstract” zo vernietigend moet worden beoordeeld, terwijl de collegae VAN DER ESCH e.a. de voor de prognose van het myocardinfarct zo belangrijke factoren, die in het rapport van de B.M.R.C. ontbreken, op de koop toe nemen.

Het is opmerkelijk hoe de laatste tijd publikaties verschijnen, waarin de waarde van antistollings-therapie voor coro-

naria-afwijkingen betwijfeld wordt (HILDEN e.a. 1961; GUMPERT 1962); het zou verheugend zijn geweest en zeker in een behoefte voorzien, indien VAN DER ESCH e.a. hun resultaten hadden gebracht.

Literatuur: GUMPERT, T. E. (1962) Anticoagulant treatment in 104 male cases of acute myocardial infarction *Lancet* I, 399. — GUSSENHOVEN, G. A. (1962) *Ned. T. Geneesk.* **106**, 393. — HILDEN, T., K. IVERSEN, F. RAASCHOU en M. SCHWARTZ (1961) Anticoagulants in acute myocardial infarction. *Lancet* II, 327, 1456.

Breda, 10 maart 1962

G. A. GUSSENHOVEN

Bij een polemiek schrijft men helaas niet zelden langs elkaar heen. Ik meen te hebben begrepen, dat collega GUSSENHOVEN bij aandoeningen van de kransvaten tégen het gebruik van anticoagulantia is; ik zelf ben, zoals reeds gesteld, vóór de toepassing van deze middelen. In mijn ingezonden stuk (1962) op het artikel van GUSSENHOVEN schreef ik reeds, dat hij van de literatuur niet geheel nauwkeurig of niet uitvoerig genoeg had kennis genomen; dit lijkt ook uit zijn antwoord er op naar voren te komen. Het artikel van ROSENBERG en MALACH (1958) handelt immers over 264 gevallen van myocardinfarct. Van deze patiënten kregen er 9 heparine gedurende de eerste dagen; 20 kregen dicumarol-therapie, korter dan 21 dagen en 27 een gecombineerde therapie gedurende een onbekend aantal dagen; 88 pct van de met anticoagulantia behandelde patiënten behoorde tot de „poor risk” gevallen.

BLOMQUIST (1960) trekt in zijn artikel eigenlijk geen conclusies over het gebruik van de anticoagulantia; hij vergelijkt zijn patiënten met de controlegroep van BJERKELUND.

De artikelen van BROWN (1961) en CONRAD (1961) zijn slechts summier abstracts uit de 34e vergadering van de American Heart Association, waarin onvoldoende exacte gegevens konden worden gepubliceerd. De kleine getallen nopen hier bovendien tot extra voorzichtigheid.

Dat men afsluitingen van hersen- of beenvaten niet mag gelijk stellen met hartinfarct, lijkt mij nauwelijks een nadere uitleg te behoeven.

De mening van GUSSENHOVEN, dat de occlusie uitsluitend door intimabloeding wordt veroorzaakt, wordt door mij niet gedeeld; het komt mij voor, dat de intimabloeding aanleiding geeft tot zwelling met beschadiging van het endotheel en dat er hierna een thrombus ter plaatse wordt gevormd, die de afsluiting bewerkstelligt.

Overigens voor een kritische beschouwing van het artikel van HILDEN (1961) leze men nog eens, wat POLLER, HOLTEN, DEUTSCH, MUSTARD (allen 1961) en ENGELBERG (1962) hierover schreven.

Literatuur: BLOMQUIST, G. (1960) *Acta med. Scand.* **167**, 331. — BROWN, K. W. G. (1961) *Circulation* **24**, 895. — CONRAD, L. L. (1961) *Circulation* **24**, 908. — DEUTSCH, M. E. (1961) *Lancet* II, 606. — ENGELBERG, H. (1962) *Lancet* I, 103. — GUSSENHOVEN, G. A. (1961) *Ned. T. Geneesk.* **106**, 393. — HILDEN, T. (1961) *Lancet* II 327. — HOLTEN, C. (1961) *Lancet* II, 716. — JAPIKSE, J.E. (1962) *Ned. T. Geneesk.* **106**, 390. — MUSTARD, J. F. (1961) *Lancet* II, 935. — POLLER, L. (1961) *Lancet* II, 983. — ROSENBERG, B. A. en MALACH, M. (1958) *Amer. J. Card.* **2**, 71.

Amsterdam, 27 februari 1962

J. E. JAPIKSE

Inderdaad krijg ik de indruk dat JAPIKSE langs mijn antwoord van 27 januari heeft gelezen en dienovereenkomstig